

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	9-9-26
Revizyon No:	
Sayfa:	6

Bölüm Adı	İlahiyat	Güncelleme Tarihi	12/9/2025		
Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	Yıl	Yarıyıl	AKTS
İFA107	SİYER I	Zorunlu	1	1	3
Dersin Seviyesi					
LİSANS					
Haftalık Ders Saati (Kurumsal)		Haftalık Uygulama Saati		Haftalık Laboratuvar Sayısı	
2					
Öğrenim Türü					
ÖRGÜN					
Eğitim Dili					
TÜRKÇE					
Dersin Amacı					
Câhiliye döneminin toplumsal, siyasî, dinî, iktisadî ve kültürel hayatı, Hz. Peygamber'in doğumu ve risalet öncesi ve sonrası hayatı, tebliği, Mekke ve Medine dönemleri hakkında öğrencilere bilgi, beceri ve yetkinlik kazandırmak					
Dersin Ön Koşulu Olan Dersler					
Yok					
Dersin Ön Koşulu Olduğu Dersler					
Yok					
Dersin İçeriği					
Câhiliye dönemi, Hz. Peygamber'in nübüvvet öncesi yaşamı, peygamberlik görevinin başlaması, Mekkelileri ve diğer insanların İslâm'a davet, Mekke müşriklerin Resûlullah'a ve Müslümanlara karşı tavırları, Mekke'de dinlerini yaşama imkânı bulamayan Müslümanların ve daha sonra da Allah Resûlü'nün Medine'ye hicreti, yeni bir devlet kurulduktan sonraki gelişmeler					
Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar					
Yok					
Staj Durumu					
Yok					
Ders Kitabı / Malzemesi*					
1	Sarıçam, İbrahim. Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı. Ankara: DİB Yayınları, 2024.				
2	Avcı, Casim. Son Peygamber Hz. Muhammed. İstanbul: İsam Yayınları, 2007.				
3					
4					
5					
İlave Kaynak(lar)*					
1	Apak Adem. Siyer-i Nebi. İstanbul: Ensar Neşriyat, 2023.				
2	Şulul, Kasım. Hz. Peygamber Dönemi Kronolojisi 2 Cilt. İstanbul: İnsan Yayınları, 2022.				
3	Demircan Adnan. Siyer. İstanbul: Beyan Yayınları, 4. Basım, 2019.				
4	Hamidullah, Muhammed. İslam Peygamberi. çev. Salih Tuğ, İstanbul: İrfan Yayınevi, 5. Basım, 1993.				
5	Fayda, Mustafa. "Siyer ve Megâzî". <i>Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi</i> . 37/319-324. İstanbul: TDV Yayınları, 2009.				
6					
7					
8					
9					
Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri/Görevlileri					
Dr. Öğretim Üyesi Feridun TEKİN					
Dr. Öğretim Üyesi Veysel Öz					

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	9-9-26
Revizyon No:	
Sayfa:	6

Ders Asistanı/Asistanları

Arş. Gör. Hamide Hale Gök

DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI**

ÖÇ-1	İslâm öncesi Hicaz Yarımadasının siyasi-içtimai durumu hakkında bilgi sahibi olur ve bu dönemle ilgili temel kavramları bilir
ÖÇ-2	İslâm öncesi dönemim karakteristik özellikleri ile Cähiliye zihniyetini öğrenir
ÖÇ-3	Hiz. Peygamber'in risalet göreviyle ortaya çıkışını ve Mekkelilerin İslâm'a karşı tavrını olumlu olumsuz yönlerini dikkate alarak sebepleriyle birlikte açıklar
ÖÇ-4	Hiz. Peygamber'in İslâm'ı tebliğ sürecinde karşılaştığı problemleri ve bu problemleri aşmak için geliştirdiği stratejileri yorumlar
ÖÇ-5	Resûlullah'ı ve Müslümanları hicrete yönelten amilleri, hicret yurdu arayışlarını, Medine'nin hicret için seçilme sebeplerini ve bu süreçte Hiz. Peygamber'in uyguladığı stratejileri değerlendirir

HAFTALIK DERS İÇERİKLERİ

Hafta	Konular	Hedefler	Yetkinlikler			Kaynaklar ***
			Bilgi	Beceri	Yetkinlik	
1.	Siyer İlminin Doğuşu ve Temel kaynakları	Siyerle ilgili temel kavramları çözümler	x			➤ Fayda, 2009, 319-324
		Öğrenci, Siyer kavramının tarihsel gelişimini açıklar.				
		Öğrenci, Siyer kavramını benzer kavramlarla karşılaştırarak analiz eder	x			
2.	İslam öncesi Hicaz	Hiz. Muhammed'in peygamber olarak gönderildiği ortamın coğrafi, siyasî durumu	x			➤ Sarıçam, 2004, 21-31
3.	İslam öncesi Hicaz	Hiz. Muhammed'in peygamber olarak gönderildiği sosyal ve kültürel durum nüfus, aile	x			➤ Sarıçam, 2004, 32-40
			x			
4.	İslam öncesi Hicaz	Kabile Hayatı	x			➤ Sarıçam, 2004, 41-50
		Aile hayatı	x			
		Bazı örf ve adetler				
5.	İslam öncesi Hicaz	İktisadî durum	x			➤ Sarıçam, 2004, 51-60
		Diğer dinler (Yahudilik-hristiyanlık)	x			
6.	İslam Öncesi Hicaz	Putperestlik	x			➤ Sarıçam, 2004, 61-68
		Haniflik		x		
7.	Peygamberliğine kadar Hiz. Muhammed	Ailesi, doğumu, çocukluk ve gençliği	x			➤ Sarıçam, 2004, 67-80
		Evliliği, Kabe hakemliği		x		

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	9-9-26
Revizyon No:	
Sayfa:	6

Ara Sınav Haftası							
		100	-				
9.	Hz. Muhammed'in risalet öncesi hayatın temel özellikleri	Yetim ve fakir olarak büyümesi, ümmî oluşu	x				➤ Sarıçam, 2004, 81-93
		Ticarette iştigal etmesi, çobanlık yapması		x			
		Toplum içindeki yeri, ahlaklı olması ve dini hayatı		x			
8.	Hz. Muhammed'in Peygamberliğinin Mekke Dönemi	Öğrenci, Risalet görevinin doğuş sürecindeki temel gelişmeleri açıklar	x				➤ Sarıçam, 2004, 94-105
10.		Öğrenci, Kur'an'da Hz. Peygamber'in hayatını düşünsel ve ahlaki temellerine katkısını açıklar		x			
		Öğrenci, sünnetin bireysel ve toplumsal hayata yön veren yönlerini yorumlar.		x			
11.	Hz. Muhammed'in risalet ile görevlendirilmesi ve tebliğin ilk yılları	Öğrenci, Risalet görevinin doğuş sürecindeki temel gelişmeleri açıklar	x				➤ Sarıçam, 2004, 106-116
		Hz. Peygamber'i Vahye Muhatap Olması, İslâm'a Davet ve İlk Müslümanlar, Müşriklerin Tepkisi, Uzlaşma Teklifleri, Muhalefet Sebeplerini değerlendirir.		x			
12.	Hz. Muhammed'in tebliğinin ikinci yarısı	Toplu davetin başlaması, Müşriklerin yeni stratejileri, Habeşistan Hicretleri, Garânîk Hadisesi, Hz. Ömer'in ve Hz. Hamza'nın Müslüman Olması gibi ilk dönem olaylarını kavrar.	x				➤ Sarıçam, 2004, 117-125
		Öğrenci, maneviyatın bireysel ve toplumsal hayattaki işlevini açıklar.		x			
13.	Hz. Muhammed'in tebliğinin Muhasara/Ambargo altına alınması, İsra ve Miracı, Akabe Biatları	Öğrenci, müşriklerin boykot gibi sistematik baskı yöntemlerine karşı Müslümanların sabır ve direnişlerini değerlendirerek dönemin toplumsal yapısını tarihî bir perspektifle yorumlayabilir	x				➤ Sarıçam, 2004, 126-133
		Öğrenci, Hicret öncesi Mekke dönemindeki sosyal ve siyasi gelişmeleri analiz ederek sebepleri ve sonuçları arasında ilişki kurar.	x				
		Öğrenci, Hazreti Peygamber'in hicret sürecini siyasi, toplumsal ve dini yönleriyle analiz ederek dönemin şartlarıyla ilişkilendirir				x	
14.	Hicrete Varan Süreç	Öğrenci, boykot sonrası dönemde Hazreti Muhammed'in yeni bir yurt arayışına giriştiğini ve Medine'nin İslam'ın tebliği açısından uygun bir zemin haline gelmesini sağlayan stratejileri açıklar.	x				➤ Sarıçam, 2004, 126-133
		Öğrenci, hicret öncesi yapılan görüşmelerden başlayarak Medine toplumunun dönüşümünü ve Hz. Muhammed'in stratejik hamlelerini tarihsel bağlam içinde yorumlayarak eleştirel bakış geliştirebilir.				x	

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	9-9-26
Revizyon No:	
Sayfa:	6

15.	Hicretten Önce Yesrib/Medine/Davette n- Devlete	Öğrenci, İslâm öncesi Medine'nin sosyal, siyasal ve kültürel yapısını, kabileler arası ilişkileri ve şehirdeki Yahudi varlığını tanır; Hz. Muhammed'in hicret sonrası toplumsal barış ve siyasi istikrarı hedefleyen stratejilerini ve Medine döneminin ilk yıllarında meydana gelen önemli gelişmeleri öğrenir.		x		➤ Sarıçam, 2004133-145
		Öğrenci, Medine'nin toplumsal yapısını değerlendirerek Hz. Muhammed'in hicret sonrası gerçekleştirdiği siyasal, sosyal ve hukuki düzenlemeleri (örneğin Medine Vesikası) yorumlar ve bunların yeni kurulan İslam devleti açısından önemini analiz eder			x	

Yarıyıl Sonu Sınavı Haftası

- Yarıyıl sonu sınavı; ilk 7 hafta işlenen konuların %25'ini, ara sınav sonrası işlenen konuların %75'ini kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme aracıyla gerçekleştirilecektir.

Öğrenci Sorumlulukları ve Ödevler

Öğrenci Sorumlulukları:

- Her konuyla ilgili ilave kaynaklarda yer alan yayınların bireysel olarak araştırılması.
- Öğrencilerin aktif katılım sağlamaları için ilgili haftanın konusuna ilişkin kaynakları okuması.
- Derse devama ilişkin sınırın aşılması
- Dersin hedeflerinin gerçekleşme düzeyine ilişkin ders sorumlusu öğretim elemanına geri bildirimlerde bulunması.

Ödevler

Konusu: Her öğrenciye farklı ödev başlıkları uygulanacaktır. Verilen konularda öğrenciler önceden belirlenen derste kısa sunumlar yapacaktır.

Açıklama: Sunumlar en az 5, en fazla 10 dakika olmalıdır.

Son Teslim Tarihi: 9-9-2026.

Yarıyıl İçi Değerlendirmeye Katkısı (%): 10

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	9-9-26
Revizyon No:	
Sayfa:	6

Ders Değerlendirme			
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri	Adet	Değer	
Ara Sınav	1	100	
Toplam		100	
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri	Adet	Değer	
Final Sınavı	1	100	
Toplam		100	
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri		% 40	
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri		% 60	
Toplam		% 100	
Ders İş Yükü			
Etkinlikler	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yükü (Saat)
Ara Sınav	1	1	1
Final Sınavı	1	1	1
Derse Katılım	14	2	28
Bireysel Çalışma	14	2	28
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	1	2	2
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	1	2	2
Okuma	14	2	28
Toplam İş Yükü (Saat)			90
AKTS (Toplam İş Yükü/30)			90/30= 3

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	9-9-26
Revizyon No:	
Sayfa:	6

Program Çıktıları (PÇ) ile Eğitim Psikolojisi Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Çıktıları	Öğretim	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
Program Çıktıları								
PÇ 1. İlahiyat alanında kazanılan yeterliliklere dayalı, kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.			4	3				
PÇ 2. İlahiyat alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır, çözümler ve uygular.			5	4	1			
PÇ 3. İlahiyat alanında karşılaşılan kadim ve güncel dini meseleleri saptama, tanımlama, yorumlama, formüle etme ve çözüm bulmada bireysel veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.	2							
PÇ 4. İlahiyat alanındaki bilgi ve becerileri kullanarak, hem kendisinin hem de sorumluluğu altında çalışanların kişisel ve mesleki gelişimine yönelik etkinlikleri planlar								
PÇ 5. İlahiyat alanında edindiği bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir ve yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirir.	1				3			
PÇ 6. İlahiyat alanındaki çeşitli bilimsel, sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılır.			4	4	3			
PÇ 7. Anadilde ve yabancı dilde ilahiyat alanında kuramsal ve uygulamalı bilgileri izler ve bunları ilgili alandaki paydaş kişi ve kuruluşlarla paylaşır.								
PÇ 8. Çağın gerektirdiği dijital okuryazarlık becerisine sahip olur bunu ilahiyat alanında etkin bir şekilde kullanır.								
PÇ 9. Dini anlayış ve uygulamaların evrensel, toplumsal, hukuki ve etik değerlere ilişkin yansımaları hakkında farkındalık sahibidir.								
PÇ 10. Değişen hayata ve yeniliğe karşı açık tutuma sahip olarak bilimsel, toplumsal, ekonomik, yasal ve siyasal gelişmelerden haberdardır.					3			
PÇ 11. İlahiyat alt dalları ve diğer bilim alanları ile ilişki kurarak disiplinler arası araştırma, inceleme, analiz ve yorum yapar.								

Programa Özgü Ölçütler (PÖÖ) ile Eğitim Psikolojisi Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Çıktıları	Öğretim	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
Programa Özgü Ölçütler								
PÖÖ 1 Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma								
PÖÖ 2 Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma								
PÖÖ 3 İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme								
PÖÖ 4 Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma								
PÖÖ 5 Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma								
PÖÖ 6 Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma	3							
PÖÖ 7 Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma								
PÖÖ 8 Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma								
PÖÖ 9 Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma								
PÖÖ 10 Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma								
PÖÖ 11 Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma					3			
PÖÖ 12 Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma								
PÖÖ 13 Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma								
PÖÖ 14 İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma	4	4	3	3	2			

Açıklamalar:

* Kaynaklar İSNAD atıf sistemin kaynakça yazım usulüne göre yazılacaktır.

** İlave öğrenme çıktısı yazmak için satır açabilirsiniz.

***Kaynaklar İSNAD metin içi atıf gösterme usulüne göre yazılacaktır.

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	9-9-26
Revizyon No:	
Sayfa:	6

***Ders sorumlusu öğretim elemanının gerekli görmesi durumunda dersin içerik ve hedeflerine uygun ölçme ve değerlendirmeye esas olacak ödev/ödevler verebilir.